

hogeschool

ectoraat
Meertaligheid
en Geletterdheid

Schrijf maar plat!

tips en tricks om VO-leerlingen in streektaal te laten schrijven

MYRTHE CORET-BERGSTRA

MIRJAM GÜNTHER-VAN DER MEIJ

myrthe.coret@nhlstenden.com

mirjam.gunther@nhlstenden.com

SND-CONFERENTIE, 20-09-2024

1. Even voorstellen

Onderzoeksprojecten schrijven in het Fries

- Dec 2019 – Feb 2023: Skriuw it mar!
  - Onderzoek naar schrijfvaardigheid Fries, Nederlands en Engels in bovenbouw VO
  - Conclusies:
    - Enorme niveauverschillen in Fries schrijven, docenten worstelen met differentiëren
    - Docenten vinden Friese schrijfvaardigheid belangrijk
    - Leerlingen gebruiken liever Nederlands of “hun eigen Fries”
- Dec 2023 – begin 2025: Multilit Fryslân:
  - Vraag: hoe kunnen we die motivatie, die de leerlingen soms wel degelijk hebben om (hun eigen) Fries te schrijven, aanspreken op school? We kijken hierbij naar Fries schrijven binnen en buiten school, met een focus op Fries schrijven op sociale media.

2. Stellingen

“Ik spreek een
streektaal.”

“Met mijn familie app
ik in een streektaal.”

“Met mijn vrienden
app ik in een
streektaal.”

“Ik gebruik streektaal
op (openbare) social
media zoals
Instagram.”

“Ik zou wel in
streektaal willen
typen, maar ik voel me
onzeker over de
spelling.”

3. Plat schrijven op social media

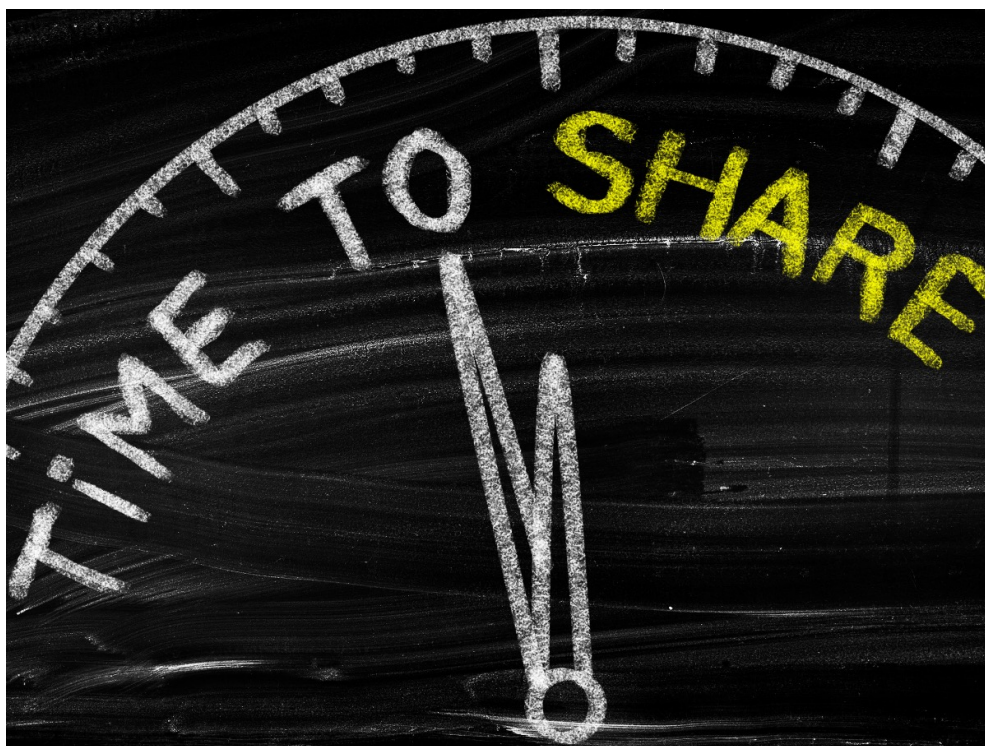

Fries schrijven door Friese jongeren

- Uit onze vragenlijst en interviews blijkt dat Friese jongeren:
  - Wel Fries schrijven, voornamelijk in één-op-één communicatie zoals Whatsapp
  - Fries schrijven veel gebruiken met familieleden, bij vrienden is het meer gemixt Nederlands/Fries/Engels
  - Veel minder Fries schrijven op openbare social media zoals Instagram.
    - Als het wordt gebruikt, dan vaak bij emotionele berichten (“slagge!” voor het examen)
- De keus om wel of geen Fries te typen hangt af van:
  - De ontvanger (groepsapps met Nederlandstaligen vaak switch naar Nederlands)
  - Eigen (schrijf)vaardigheid in het Fries
    - Sommigen kiezen ervoor om “hun eigen” (fonetische) spelling te gebruiken
    - Anderen proberen wel de officiële spelling te volgen, voornamelijk tegen familieleden

Jullie
ervaringen?

---

4. Aan de slag:
schrijf maar
plat!

Schrijfoopdracht: het dorpsfeest

---

1. Maak duo's (indien mogelijk iemand met dezelfde streektaal).
2. Brainstorm samen: welke keuzes moet je maken voor de organisatie van het feest?
3. Schrijf een e-mail naar je favoriete (regionale) band met de vraag of zij beschikbaar zijn om op te treden op jouw feest.
4. Probeer te schrijven in jouw streektaal. Als dat niet lukt, mogen het ook enkele woorden zijn.

5. Wat vinden de leerlingen?

Resultaten

Uit de evaluatie van de schrijfoopdrachten blijkt dat leerlingen:

1. Een onderwerp dat aansluit bij vrije tijd (zoals feest) waarderen.
2. Meer vrije opdrachten (krantenkoppen) minder leuk vinden; maar tegelijkertijd geven ze in vragenlijst aan graag “vrij” te schrijven.
3. Een grote voorkeur hebben voor samenwerken, dit brengt ze op meer en creatievere ideeën.
4. Het ook belangrijk vinden dat er aandacht wordt besteed aan het eindproduct (feedback, nabespreken, herschrijven).

6. Schrijf
maar plat! –
Tips & tricks

1) Betekenisvol schrijven

- Maak de opdracht realistisch
  - Zou een leerling streektaal willen gebruiken in deze context?
  - Betrek whatsapp/social media hierbij
- Probeer de tekst ook echt te gebruiken
  - Zo wordt de tekst niet “voor niets” geschreven. Bijv. iets organiseren op school, of een aankondiging/uitnodiging in de familie-app
- Bespreek met de leerlingen wat zij betekenisvol vinden en neem dit serieus

2) Activerende werkvormen

- Wanneer schrijfoopdrachten worden ingeleid of gecombineerd met activerende werkvormen, zoals bijvoorbeeld de stellingen van vandaag, staat het schrijven zelf minder centraal en wordt de drempel verlaagd
- Bouw de opdracht op in stappen
  - Zo komen leerlingen tot meer ideeën
  - Maak ook ruimte voor feedback/bespreken achteraf, zodat het werk gewaardeerd wordt

3) Geen focus op spellingregels

- Eerst die drempel over, dán pas spelling
- Of maak er een werkvorm van: welke miscommunicatie ontstaat hier? Hoe verschilt dit van de spelling in het Nederlands?

4) Laat leerlingen samenwerken

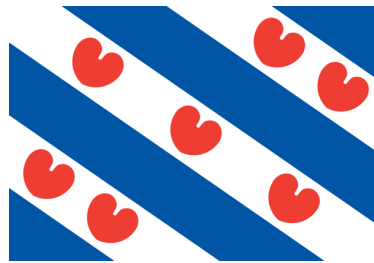
- Dit werd door leerlingen heel belangrijk gevonden
- Het bracht ze tot meer ideeën en plezier
- Let wel op de groepsindeling

hogeschool

ectoraat
Meertaligheid
en Geletterdheid

Tige tank!

myrthe.coret@nhlstenden.com

mirjam.gunther@nhlstenden.com